

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců Mgr. Lenky Krupičkové a JUDr. Tomáše Foltase v právní věci žalobce: **R. Š.**, zastoupen Mgr. Václavem Voříškem, advokátem se sídlem Pod kaštany 245/10, Praha, proti žalovanému: **Krajský úřad Pardubického kraje**, se sídlem Komenského nám. 125, Pardubice, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích ze dne 31. 12. 2018, č. j. 61 A 5/2018 - 56,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 4. 6. 2018, č. j. 40481/2018/ODSH/8, žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Litomyšl (dále též „správní orgán I. stupně“) ze dne 11. 4. 2018, č. j. 28436/2018, kterým byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále též „zákon o silničním provozu“) tím, že dne 10. 3. 2017 v 8:33 hodin v obci Litomyšl, na ulici Sokolovská, u prodejny Autotuning v km 157,5, jako řidič osobního vozidla tovární značky Škoda Octavia, registrační zn. X, jel rychlostí 66 km/h (po odečtení přípustné odchylky měřícího zařízení ve výši ± 3 km/h), čímž porušil nejvyšší dovolenou rychlost 50 km/h nejméně o 16 km/h. Tímto jednáním porušil § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu. Za uvedený přestupek byla žalobci podle § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění účinném do 30. 6. 2017 (dále též „zákon o přestupcích“) a v souladu s § 125c odst. 5

písm. g) zákona o silničním provozu uložena pokuta ve výši 1 500 Kč a na základě § 79 odst. 1 zákona o přestupcích a podle vyhlášky č. 231/1996 Sb., mu byla uložena povinnost nahradit paušální částku nákladů řízení ve výši 1 000 Kč.

II.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu u Krajského soudu v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích (dále též „krajský soud“), který ji v záhlaví uvedeným rozsudkem zamítl. Neshledal důvodnými námitky týkající se použitelnosti a průkaznosti důkazů prokazujících naměřenou rychlost vozidla. K tomu uvedl, že měření rychlosti vozidla žalobce bylo provedeno řádně ověřeným rychloměrem, který správně fungoval, což dokládá pořízený záznam o hodnotě měření. Policistka provádějící měření byla proškolená a dle její výpovědi bylo měření provedeno v souladu s návodem k obsluze. Důkazní hodnotu její výpovědi nemohla oslabit skutečnost, že vycházela z vlastních poznámek. Krajský soud akceptoval ověření rychloměru jeho výrobcem, neboť se jednalo o autorizované metrologické středisko. Dále konstatoval, že provedení měření z neoznačeného vozidla je v souladu s § 79a zákona o silničním provozu. K namítané reflexi a chybnému ustavení služebního vozidla uvedl, že žalobce neoznačil žádný předmět, který měl reflexi způsobit, žádný takový předmět se v místě měření nenacházel a nebyla zde ani žádná indicie nasvědčující tomu, že by k reflexi mělo dojít. Zdůraznil, že reflexi lze anulovat správným ustavením vozidla, přičemž měření prováděla proškolená policistka, dle jejíž výpovědi proběhlo v souladu s návodem. Za těchto okolností nemůže sloužit jako důkaz o reflexi zpochybňující výstup z měření následně zpracovaná geometrická analýza žalobce. Nemůže se přitom jednat o opomenutý důkaz, neboť správní orgán I. stupně měl již dostatek podkladů pro vydání rozhodnutí a k analýze se vyjádřil. Krajský soud dále neshledal namítané vady ve výroku rozhodnutí a odůvodnění sankce. Skutek byl ve výroku vymezen dostatečně ve smyslu jeho nezaměnitelnosti. U sankce správní orgán I. stupně zdůraznil výchovnou roli a vyhodnotil závažnost přestupku co do jeho způsobu spáchání, následků a okolností. Žádná okolnost, která by odůvodňovala uložení pokuty pod dolní hranici dané sazby, nebyla zjištěna a především ji žalobce netvrdil. Krajský soud neshledal žádné pochybení ani ve vypořádání námítky podjatosti. Jelikož žalobce vznesl námitku podjatosti proti konkrétní oprávněné úřední osobě, je jeho odkaz na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 5. 2015, č. j. 5 As 96/2014 - 37, nepřipadný. Krajský soud uzavřel, že podklady shromážděné správními orgány postačovaly k prokázání viny žalobce a nebyly z jeho strany nijak relevantně zpochybněny. Správní řízení rovněž nebylo zatíženo takovou procesní vadou, která mohla mít vliv na zákonnost žalovaného rozhodnutí.

[3] V závěru rozsudku krajský soud konstatoval, že se nebude vyjadřovat k žádosti žalobce a jeho právního zástupce o anonymizaci osobních údajů v rozhodnutích zveřejňovaných na stránkách Nejvyššího správního soudu, neboť nejde o žalobní bod.

III.

[4] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). Namítl, že správní

pokračování

orgány relevantně nevyvrátily jeho námitku vadného ustavení rychloměru. Zatímco on poukázal na geometrickou analýzu a vyjádření svědka, že rychloměr ustavoval sám, správní orgány a soud kontrovaly toliko tvrzením, že při nesprávném užití rychloměru by ke změření rychlosti vůbec nedošlo. Tento názor je však v rozporu s vyjádřením Českého metrologického institutu. Rychloměr nedokáže správnost výsledku verifikovat. Není rovněž relevantní, že měření prováděli proškolení policisté, či že byl rychloměr řádně ověřen. I tak mohlo být měření provedeno nesprávně. Krajský soud rovněž nesprávně posoudil námitku podjatosti, neboť tato byla - stejně jako v rozsudku pátého senátu - vznesena vůči každému zaměstnanci správního orgánu I. stupně, včetně tajemníka, který o ní rozhodoval. Soud dále nezohlednil, že při stanovení výše sankce správní orgán I. stupně pominul polehčující okolnosti zřejmé ze spisu, a nevěnoval se závažnosti přestupku. Krajský soud v dané části nedostatečně či vůbec nevypořádal námitky stěžovatele. Poukaz na to, že sankce byla uložena na spodní hranici, je nedostatečný. Správní orgány ani soud dále neprovedly úvahu o příznivosti nové právní úpravy dle zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále též „zákon o odpovědnosti za přestupky“), např. v otázce trestu. V závěru kasační stížnosti stěžovatel označil za porušení zásady *nemo iudex in causa sua* skutečnost, že společnost RAMET a. s. rozhodla o udělení veřejnoprávního osvědčení (ověřovacího listu) svému vlastnímu rychloměru. Obecně nezpochybnil oprávnění této společnosti udělovat veřejnoprávní oprávnění, ovšem vymezil se proti tzv. „self-certification“. Z výše uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

IV.

[5] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil s rozsudkem krajského soudu. K měření rychlosti poukázal na judikaturu, podle níž je přestupek spolehlivě zdokumentován, existuje-li záznam o přestupku z měřicího zařízení, tento byl proveden kalibrovaným silničním zařízením a k ovládání rychloměru byla jeho obsluha proškolená. Správní orgány přitom nemají povinnost prokazovat negativní skutečnost, že k chybnému měření nedošlo. Dle návodu navíc měřič při nesprávném měření neuloží záznam o přestupku. Zbývající námitky stěžovatele žalovaný označil za nedůvodné či judikaturou vyřešené.

V.

[6] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[7] Kasační stížnost není důvodná.

[8] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozsudku. Tuto stěžovatel spatřoval v nedostatečném vypořádání námitek týkajících se nepřezkoumatelnosti odůvodnění sankce ze strany správních orgánů, které pominuly existenci polehčujících okolností a nehodnotily závažnosti přestupku. Jinými slovy stěžovatel namítl, že krajský soud přezkoumal rozhodnutí správních orgánů, která jsou sama nepřezkoumatelná. Pokud by tomu tak skutečně bylo, zatížil by krajský soud

nepřezkoumatelností i své rozhodnutí (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 6. 2007, č. j. 5 Afs 115/2006 - 91, či ze dne 28. 1. 2009, č. j. 1 As 110/2008 - 99).

[9] Podle judikatury Ústavního soudu je smyslem a účelem odůvodnění především ozřejmit, proč správní orgán rozhodl, jak rozhodl, neboť jen tak lze ověřit, že důvody rozhodnutí jsou v souladu s právem a nejsou založeny na libovůli (srov. nález Ústavního soudu ze dne 6. 3. 1997, sp. zn. III. ÚS 271/96). Tomuto požadavku správní orgán I. stupně v posuzované věci dostal. Uložení sankce odůvodnil následujícími kritérii: stěžovatel se dopustil protiprávního jednání ve formě nedbalosti nevědomé; v posledních 12 měsících spáchal pouze jeden dopravní přestupek, který se týkal překročení rychlosti v obci; nejsou zde žádné okolnosti zvyšující závažnost jednání, ani žádné polehčující či přitěžující okolnosti. Na základě této úvahy uložil sankci na spodní hranici sankčního ustanovení. Nejvyšší správní soud se ztotožnil s posouzením krajského soudu, že ve světle konkrétních okolností daného případu správní orgán I. stupně odůvodnil uložení výše sankce dostatečně. Na věc nelze pohlížet optikou judikátu, který se zabýval situací, kdy správní orgány k závažnosti správního deliktu neuvedly vůbec nic, tedy neprovedly ani základní úvahu ohledně výše pokuty. Údajné polehčující okolnosti, na něž stěžovatel odkázal v žalobě (vyježděnost, dobrá viditelnost, absence následku v podobě škody na zdraví nebo majetku, mírný provoz, dobré povětrnostní podmínky atd.), pak představují zcela standardní okolnosti obdobného jednání postihovaného relevantním ustanovením. Na určení druhu sankce a její výměry tedy mají zanedbatelný vliv. I tak stěžovateli byla uložena pokuta na spodní hranici sankčního ustanovení.

[10] Dále se Nejvyšší správní soud zabýval namítanou vadou řízení spočívající dle stěžovatele v tom, že o námitce podjatosti měla rozhodovat osoba, proti které byla tato námitka rovněž vznesena.

[11] Ze správního spisu vyplývá, že dne 23. 6. 2017 byla správnímu orgánu I. stupně doručena námitka podjatosti, kterou stěžovatel vznesl proti „každému zaměstnanci Městského úřadu Litomyšl, a to bez ohledu na jejich funkci a postavení v organizační struktuře uvedeného orgánu, a to včetně starosty, místostarosty a tajemníka úřadu.“ Konkrétně uvedl, že v rozpočtu obce je pevně plánovaná kapitola určující příjem obecního rozpočtu za sankci na budoucí rok, z čehož vyplývá, že jsou všichni zaměstnanci motivováni v rámci své disciplinární odpovědnosti naplnit tento rozpočtový ukazatel a navrhl doplnění podkladů o příjmy osob, jež rozhodují o přestupcích v dopravě a počty odsuzujících rozhodnutí, která vydaly, aby mohla být prokázána korelace mezi uloženými pokutami jednotlivých zaměstnanců a jejich příjmy. Usnesením ze dne 3. 7. 2017 rozhodl jakožto příslušný představený tajemník správního orgánu I. stupně o nevyloučení vedoucího odboru dopravy správního orgánu I. stupně (který předtím rozhodl o nepodjatosti příslušného referenta), což odůvodnil mimo jiné tím, že město Litomyšl příjem z pokut za porušení pravidel silničního provozu nerozpočtuje a namítaná podjatost je ze své povahy absurdní, neboť by byla přítomna vždy vzhledem ke smíšenému modelu veřejné správy. Rovněž nebyla prokázána existence skutečností zakládajících pochybnosti o nepodjatosti oprávněných úředních osob. Z úředního záznamu starosty správního orgánu I. stupně, který byl rovněž učiněn dne 3. 7. 2017, vyplývá, že tajemník a místostarosta obce nejsou osobami, které se aktivně a bezprostředně podílí na výkonu pravomoci správního orgánu v předmětném řízení, a proto nebylo důvodné o dané námitce podjatosti rozhodovat, ale

pokračování

bylo ji možné rovnou zamítnout. Tajemník obce učinil téhož dne obdobný úřední záznam. Zároveň tajemník, místostarosta, i starosta správního orgánu I. stupně v úředních záznamech ze dne 3. 7. 2017 uvedli, že stěžovatele neznají, nikdy ho neviděli a nikdy s ním ani nijak nejednali, a nejsou ani osobami bezprostředně se podílejícími na výkonu pravomoci správního orgánu v řízení o přestupku stěžovatele. Za takové osoby označili vedoucího oboru dopravy Městského úřadu v Litomyšli a příslušného referenta.

[12] Obecně platí, že není-li včasná jednoznačně formulovaná námitka podjatosti předložena k rozhodnutí služebně nadřízenému úřední osoby, jedná se o podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem s možným dopadem na zákonnost rozhodnutí o věci samé ve smyslu § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2013, č. j. 3 As 2/2013 - 22, nebo ze dne 6. 9. 2017, č. j. 10 As 68/2017 - 32). Na druhé straně právo zpochybnit nepodjatost rozhodujících úředních osob není absolutní a podobně jako jiná práva podléhá jistým omezením, pokud jsou přiměřená. S ohledem na to je třeba sledovat i přiměřené naplňování dalších principů a účelů správního řízení, k nimž patří i zásada rychlosti a hospodárnosti či zásada neposkytnutí ochrany zneužití práva či jinak obstrukčnímu jednání. Proto nikoliv každá námitka je bez dalšího způsobilá zpochybnit nepodjatost rozhodujících úředních osob a ve zcela výjimečných případech nikoliv každá námitka je dokonce způsobilá vyvolat postup podle § 14 odst. 2 (nyní odst. 3) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též „správní řád“). Námitku podjatosti je totiž třeba posuzovat nikoliv čistě formálně, ale rovněž materiálně. V rozsudku ze dne 11. 11. 2010, č. j. 7 As 72/2010 - 385, dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že nevypořádání námitky podjatosti nemohlo mít vliv na zákonnost správního rozhodnutí v případě, že byla vznesena nekonkrétní všeobecná námitka podjatosti všech zaměstnanců žalovaného správního orgánu, odůvodněná pouze odkazem na jejich postup v jiných věcech, které nesouvisí s předmětem řízení před odvolacím orgánem. Taková námitka je totiž *prima facie* nedůvodná. Pokud pak správní orgán skutečně vyhodnotí podanou námitku jako nedůvodnou, a ani ji tedy nepředloží k rozhodnutí představenému úřední osoby, nese riziko, že podjatost bude nakonec shledána až v rámci opravných prostředků proti rozhodnutí ve věci samé, včetně řízení o žalobě proti správnímu rozhodnutí. Účastníkovi řízení totiž přirozeně zůstává zachováno právo námitku podjatosti rozhodujících úředních osob uplatnit i v rámci opravných prostředků proti meritornímu rozhodnutí.

[13] Při materiálním posouzení námitky podjatosti vznesené stěžovatelem je zjevné, že tato má dvě části. Stěžovatel namítl jednak podjatost systémovou, tedy podjatost všech pracovníků dotčeného správního orgánu (zdůvodněnou existencí kapitoly určující příjem obecního rozpočtu ze sankcí a existencí systému odměn za odsuzující rozhodnutí), jakož i podjatost konkrétních osob, které rozhodují o jeho věci (zdůvodněnou finanční motivací oprávněných úředních osob na co nejvyšším výběru pokut).

[14] Co se týče namítané systémové podjatosti, je třeba zdůraznit, že v posuzovaném případě se jednalo o řízení ve věci porušení pravidel silničního provozu, za něž byla stěžovateli uložena pokuta ve výši 1 500 Kč. Jednalo se o běžný přestupek překročení rychlosti v obci, jehož se stěžovatel dle evidenční karty řidiče dopouštěl opakovaně v různých obcích. Odůvodnění námitky systémové podjatosti přitom bylo zcela obecné, bez vazby na konkrétní realie správního orgánu I. stupně. To je zjevné zejména z ničím

nepodložených tvrzení, že obec rozpočtuje příjmy z pokut za porušení pravidel silničního provozu a podporuje podjatost interními mechanismy, která nejsou dle vyjádření správního orgánu I. stupně pravdivá. Žádné jiné skutečnosti, které by vzbuzovaly podezření na systémovou podjatost, stěžovatel neuvedl. Taková námitka má zjevně pouze obstrukční charakter, a není bez dalšího způsobilá vyvolat podezření na systémovou podjatost správního orgánu I. stupně. Neobsahuje totiž relevantní plausibilní tvrzení, z něž by vyplývalo, jak by uvedená přestupková věc mohla být významná pro správní orgán I. stupně jako celek (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 20. 11. 2012, č. j. 1 As 89/2010 - 119).

[15] „Nesystémová“ podjatost se dle § 14 odst. 1 správního řádu posuzuje pouze u takové úřední osoby, která se aktivně a bezprostředně podílí na výkonu pravomoci správního orgánu; tedy podílí se jak na formálním správním řízení, tak na jednotlivých úkonech, v rámci nichž činí úvahy promítající se v materiální podobě v právní sféře účastníků řízení. Z logiky věci proto není důvodné, aby se rozhodovalo o podjatosti osob, které se bezprostředně na výkonu pravomoci správního orgánu nepodílí.

[16] V daném případě stěžovatel sice formálně namítl podjatost všech zaměstnanců správního orgánu I. stupně (i mimo systémovou podjatost), materiálně se však jednalo pouze o zpochybnění nepodjatosti těch osob, které rozhodovaly o spáchaném přestupku. Tajemník obce přitom nebyl v daném případě oprávněnou úřední osobou. Lze tedy přisvědčit krajskému soudu, že se v daném případě z materiálního hlediska nejednalo o situaci obdobnou té, kterou řešil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 14. 5. 2015, č. j. 5 As 96/2014 - 37. Bylo by pochopitelně vhodnější, aby krajský soud v rozsudku lépe vysvětlil, proč nelze tajemníka (materiálně) považovat za osobu, vůči níž námitka podjatosti nesměřovala, tento deficit však nezpůsobuje nezákonnost ani nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Nejvyšší správní soud uzavírá, že tajemník správního orgánu I. stupně vypořádal námitku podjatosti v souladu se zákonem jako představený oprávněné úřední osoby. Nebylo racionálního důvodu rozhodovat o námitce podjatosti v rozsahu, v němž směřovala proti zaměstnancům správního orgánu I. stupně, kteří se na vyřízení předmětné věci bezprostředně nepodíleli. Krajský soud proto nepochybil, pokud neshledal namítanou vadu řízení.

[17] Stěžovatel dále setrval na svém názoru, že měření rychlosti bylo provedeno v rozporu s návodem k obsluze, přičemž tato námitka byla správními orgány i krajským soudem vypořádána nesprávně odkazem na existenci záznamu z měření.

[18] Nejvyšší správní soud souhlasí se stěžovatelem, že samotná existence záznamu z měření rychlosti u zařízení RAMER10 C nutně neosvědčuje postup v souladu s návodem k obsluze. Jak již Nejvyšší správní soud uvedl v rozsudku ze dne 22. 8. 2013, č. j. 1 As 45/2013 - 37, způsob fungování jednotlivých silničních radarových rychloměrů nelze rozhodně považovat za notoriету. Tvrzení, že při nedodržení postupu obsaženého v návodu k použití daného rychloměru nedojde k zaznamenání přestupku, proto musí být řádně zdůvodněno a podloženo (např. odkazem na konkrétní část návodu k obsluze). V rozsudku ze dne 16. 1. 2013 č. j. 3 As 82/2012 - 27, v němž se jednalo o jiný typ měřícího zařízení, byla zmíněná skutečnost podložena odborným vyjádřením společnosti ATSTELCOM PRAHA a. s., a tudíž ji Nejvyšší správní soud označil za prokázanou (srov.

pokračování

rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 8. 2013, č. j. 1 As 45/2013 - 37 a ze dne 24. 9. 2014, č. j. 6 As 187/2014 - 60). V nyní projednávané věci však z podkladů uvedených ve správním spise tato skutečnost nevyplývá (v návodu k obsluze daného zařízení je uvedeno, že měřič *může* měření vyhodnotit jako nesprávné a neuloží záznam o přestupku). To však ještě nevede k závěru, že příslušný záznam nelze považovat za důkaz způsobilý prokázat spáchání přestupku. Aby byla zpochybněna průkaznost záznamu o měření jako důkazu, musí být dány i jiné důvody vzbuzující pochybnosti, že v daném případě skutečně nebylo postupováno v souladu s návodem k obsluze, což mohlo mít za následek chybné měření rychlosti. Například ve výše uvedeném rozsudku č. j. 1 As 45/2013 - 37 byla pochybnost založena tím, že automobil zachycený na fotografii měřícím zařízením byl v nezvyklé poloze, přičemž tato skutečnost nebyla nijak vysvětlena a naznačuje jednoduchou reflexi.

[19] Dle stěžovatele proběhlo v dané věci měření nesprávně proto, že policisté pochybili při ustanovení vozidla s měřícím zařízením. Jejich pochybení má vyplývat z výpovědi svědkyně, podle níž měla vozidlo ustavit pouze jedna osoba, nikoliv dvě osoby, jak požaduje návod k obsluze. Dále měla špatné ustavení vozidla prokazovat geometrická analýza vypracovaná stěžovatelem (která nebyla provedena jako důkaz ani správními orgány, ani krajským soudem).

[20] Stěžovatel nicméně obsah výpovědi policistky M. poněkud zkresluje a dovozuje z něj jiné skutečnosti, než tato svědkyně vypověděla. Skutečnost, jak konkrétně došlo k ustavení vozidla, totiž nebyla nijak důkladně a přesně zjišťována. Zmocněnec stěžovatele položil otázku: *„Kdo ustavil služební vozidlo podél okraje vozovky?“*, na niž policistka odpověděla jen stručně, že to byl řidič vozidla. Na základě této odpovědi nelze usuzovat na to, zda dotazovaná policistka řidiči policejního vozidla pomáhala s ustavením vozidla ve správné poloze pro provádění měření zařízením RAMER10 C. Jak uvedl již krajský soud v bodě 16 napadeného rozsudku: *„zcela pochopitelně svědkyně vypověděla, že vozidlo ustavil vodorovně s vozovkou řidič, neboť ten toliko ovládal řízení.“* Ani na základě doplňujícího dotazu nelze seznat, že by vozidlo bylo nutně ustaveno nesprávně. Na otázku: *„To, že vozidlo stálo skutečně rovnoběžně s okrajem vozovky, jste se přesvědčila jak, například pohledem, nebo jak?“*, dotazovaná policistka odpověděla pouze: *„Tak rovnoběžnost s vozovkou služebního vozidla je povinností řidiče, který toto vždy samozřejmě provede.“* Z dané odpovědi se opět nepodává, zda řidič ustavoval vozidlo sám, či nikoliv. Žádné další dotazy směřující k popisu konkrétních kroků při ustavení vozidla položeny nebyly; okolnosti ustavení vozidla tedy nebyly nijak přesně zkoumány. Naproti tomu policistka uvedla, že při přípravě měření bylo postupováno v souladu s návodem k obsluze a rovněž výslovně odmítla ovlivnění měření působením reflexe. Nelze tak přisvědčit stěžovateli, že z výpovědi policistky vyplývají pochybnosti o správnosti ustanovení vozidla, resp. celého měření.

[21] Co se týče geometrické analýzy, touto se krajský soud zabýval v bodě 19 rozsudku, kde podrobně vysvětlil, proč její provedení jako důkazu nepovažuje za účelné: *„[z]a dané situace nemá krajský soud žádný rozumný důvod zabývat se podrobněji údajnou ‘geometrickou analýzou’ žalobce, když je zjevné, že následné zpracování snímku zakreslením osy nemůže být nikdy zcela přesné a nemůže tak samo o sobě, bez jakýchkoliv dalších indicií, jak uvedeno, sloužit jako důkaz o reflexi při měření. Jinak řečeno, tento náskres žalobce není způsobilý*

zpochybnit výstup z měření za situace, kdy nejsou žádné indicie svědčící o nestandardnosti měření. (...) měření bylo provedeno v souladu s návodem k obsluze, k tomu proškolenou osobou a ověřeným měřicím zařízením, proto je stěžejním důkazem v této věci.“ V bodě 20 rozhodnutí proto konstatoval, že se nejednalo o opomenutý důkaz, ale o důkaz zjevně nadbytečný. Nejvyšší správní soud souhlasí s krajským soudem, že v daném případě nebyly označeny žádné relevantní pochybnosti, na základě nichž by bylo možno dospět k závěru, že nebylo měřeno v souladu s návodem k obsluze měřicího zařízení. Ač tedy ze správního spisu nevyplývá, že by zařízení RAMER10 C neprovedlo měření v případě postupu v rozporu s návodem k obsluze, považuje kasační soud záznam z měření za relevantní důkaz o spáchání přestupku, neboť měření bylo provedeno proškolenou osobou, ověřeným měřicím zařízením a nebylo relevantně zpochybněno.

[22] Na výše uvedeném nic nemění skutečnost, že o udělení veřejnoprávního osvědčení (ověřovacího listu) rozhodla společnost RAMET a. s. Krajský soud správně odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2010, č. j. 5 As 81/2009 - 101, z něhož vyplývá, že výrobce rychloměrů, jenž je zároveň autorizovaným metrologickým střediskem, může provádět ověření i jím vyráběných rychloměrů: *„Jestliže subjekt RAMET C.H.M. a. s. Kunovice, Autorizované metrologické středisko AMS K22, vydal Ověřovací list č. 68/09 dne 26. 9. 2006 že měřidlo: Silniční radarový rychloměr AD9C vyrobené RAMET C.H.M. a. s. Kunovice, bylo ověřeno a lze jej používat k měření rychlosti za dodržování Návodu k obsluze, pak došlo k jeho ověření v souladu se zákonem č. 505/1990 Sb., o metrologii.“*

[23] Nakonec stěžovatel namítl nezohlednění nové právní úpravy zákona o odpovědnosti za přestupky, která je pro něj příznivější, protože umožňuje např. mimořádné snížení pokuty pod spodní zákonem stanovenou hranici.

[24] Žalovanému lze vytknout, že se v rozhodnutí tomuto aspektu výslovně nevěnoval a pro úplnost neuvedl, že nová právní úprava není pro stěžovatele příznivější, a proto ji neaplikuje. V souladu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 6. 2018, č. j. 1 As 347/2017 - 32, ovšem platí, že *„[k] posuzování této skutečnosti vzhledem k projednávanému případu však dochází vždy ex offi. To mimo jiné znamená, že pokud pozdější příznivější právní úpravu nelze uplatnit, taková úvaha správního orgánu (s negativním závěrem) nemusí mít odraz v konečném rozhodnutí. Námitka, že správní orgány a krajský soud pochybily, když tuto úvahu nepromítly do svých rozhodnutí, je tak nedůvodná.“* Shodně se Nejvyšší správní soud vyjádřil v rozsudku ze dne 22. 11. 2017, č. j. 2 As 303/2017 - 29, podle něhož by explicitní vyjádření úvah na téma příznivosti nové právní úpravy *„bylo nezbytné, jen pokud by k tomu byl objektivní důvod (rozhodná právní pravidla doznala změny), nebo pokud by to stěžovatel ve správním řízení výslovně namítal (a oprávněně očekával odpověď na své výtky)“*. V posuzované věci však stěžovatel podal proti prvostupňovému rozhodnutí toliko blanketní odvolání, které ani přes výzvu nedoplnil. Ve správním řízení tedy nic konkrétního nenamítal. Rozhodující proto je, zda by v posuzovaném případě použití pozdější právní úpravy vedlo ke shodnému výsledku jako použití právní úpravy účinné ke dni spáchání deliktu, tudíž zda správní orgány správně aplikovaly staré právo (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 6. 2018, č. j. 4 As 114/2018 - 49).

pokračování

[25] Vyjma stěžovatelem uváděného zavedení institutu mimořádného snížení výměry pokuty bylo v nové právní úpravě přepracováno rovněž ustanovení o určení druhu a výměry sankce (nově „správního trestu“; viz § 37 zákona o odpovědnosti za přestupky) a zpřesnila se či přibyla ustanovení o rysech určujících povahu a závažnost přestupku, o polehčujících a přitěžujících okolnostech (§ 38 - 40 téhož zákona). Uvedená změna se jistě projeví v odůvodnění nových přestupkových rozhodnutí, avšak není s to ovlivnit trestnost jednání stěžovatele ani výši sankce a nelze ji považovat za příznivější pro stěžovatele. Na trestnosti jednání, jež je stěžovateli kladeno za vinu, se přijetím nové právní úpravy nic nezměnilo. To ostatně nerozporuje ani stěžovatel. Jediná potenciální výhodnost nové právní úpravy v případě stěžovatele tak spočívá skutečně pouze v mimořádném snížení výměry pokuty dle § 44 zákona o odpovědnosti za přestupky. Tuto úpravu by bylo v zásadě možné považovat za takovou, která je pro pachatele příznivější, než dříve platná právní úprava, která uložení pokuty pod dolní hranicí sazby stanovené zákonem neumožňovala. Jak však uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 5. 6. 2018, č. j. 4 As 96/2018 - 45: *„Použití zásady retroaktivity ve prospěch pachatele by tedy v úvahu připadalo, avšak pouze v případech, na které by toto ustanovení alespoň teoreticky mohlo dopadat.“* Ani sám stěžovatel přitom neoznačil žádné relevantní skutečnosti, jež by měly mimořádný charakter, a mohly tak odůvodnit mírnější postup při jeho trestání.

[26] Na základě výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že krajský soud posoudil projednávanou věc správně. Kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[27] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v soudním řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému v řízení nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. srpna 2020

Mgr. David Hipšr
předseda senátu